

התנועה

| הרב יוסף יצחק ג'ייקובסון |

*

מעיינותיך

לפני שמתיישבים ליד השולחן...

את ימי ילדותו ונערותו עשה הרב יוסף יצחק ג'ייקובסון בחצרו של הרבי מליובאוויטש זי"ע, עד שהצטרף בבחרותו לצוות ה'חוזרים' שהיו אמונים על שימור תורתו של הרבי שנשא בהתוועדויות הארוכות בימי שבת וחג. כיום הרב ג'ייקובסון הוא משפיע ומרצה בעל שם, שאינו נרתע מלעסוק - בישירות מחוייכת ונטולת כפפות - בסוגיות רגישות שעל סדר היום היהודי, כמו היחס לנוער המתמודד ועוד, לאורה של תורת החסידות.

ההתוועדויות המתפרסמות בספר זה לוקטו ונערכו מתוך ההתוועדויות והשיעורים הרבים של הרב ג'ייקובסון בעברית ובאנגלית, והן עוסקות בנושאים שונים ומגוונים בעבודת השם בחיי היום יום. הן הועלו על הכתב ונערכו בידי הרב אברהם וולף והרב שלום דובער פיקרסקי תוך מאמץ לשמור על חן השיחה שבעל-פה, והתפרסמו בעלונים השבועיים קרוב אליך וכי קרוב.

קריאת הספר לא באה רק להעשיר את הידע או לספק שעה של קורת רוח. כשבאים להתוועדות, באים ללמוד ולהחכים, אך גם להתעורר, להתחנך ולהשתנות. אתם מוזמנים להפוך את הדף ולהצטרף להתוועדות...

לחיים!

ספריית מעיינותיך

תוכן עניינים

תורת ודרכי החסידות

- 11. לימוד משנה חיים
- 31. חסידים אנו, במה?
- 43. חופש מהשולחן ערוך?
- 53. חיות בקיום מצווה, חיות בעשיית טובה
- 63. זהירות, קליפה לפניך

במשעולי החיים

- 75. טעות ושמה "אילו הייתי..."
- 83. לקרוע את השלשלת
- 91. ריבונו של עולם, לאן הולכים מכאן?
- 99. הסיפור והמסגרת
- 109. להרוף את רגשי האשמה

הפצת היהדות

- 119. התורה שאתה מלמד לאחרים, תורה היא?

אהבת ישראל

129. גלגולה של אהבה

תפילה

139. התפללת כבר?

חינוך

157. חינוך אותנטי

169. בלי אותיות קטנות!

מבט פנימי

179. כשאומרים משיח, מתכוונים אליך!

187. לא בגדתי!

191. כאן משנים מציאות לטובה

199. דוכן הגעלת כלים

207. כוחו של יהודי

215. כולם אהובים

תשובה

225. לפני מי אתם מטהרין

235. האהבה לבעלי-מוגבלויות בלבד

243. ברח על נפשך!

גלות וגאולה

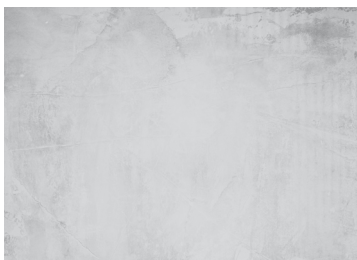
251. מלכות בזמן הגלות

261. צא!

תורת ודרכי החסידות

הבעל שם טוב ביטא שיטה
שלימה, "עמוק עמוק מי
ימצאנו", שתכליתה - אם
לנסות לתמצת אותה במילים
בודדות - לגלות את הנשמה
שבכל דבר.

לימוד משנה חיים

פרק תניא אחד הספיק כדי לחזור הביתה משדה
התעופה • הענווה שמחריבה את בית המקדש שלי
והטעות הגדולה של עשו • מצוות נטילת ידיים
ועירוב חצרות מלמדות שאפשר לעלות ולרדת
בוזמנית • ומה אנחנו צריכים לומר לנוער המתמודד

אשרינו. זכינו לכך שתורת החסידות נלמדת כיום על ידי כל החוגים
והיא הפכה לנחלת הכלל, כמשאת נפשם של מורנו הבעל שם טוב,
הרב המגיד ממזריטש ואדמו"ר הזקן.

כתוב בזוהר הקדוש (ח"ג עג, א) שיש קשר משולש: "קודשא בריך
הוא, אורייתא וישראל", ובכל אחד מהם יש "סתים" ויש "גליא". ישנה
הפנימיות של יהודי וישנו החלק הגלוי של יהודי. כך גם בתורה יש
חלק הנגלה וחלק הנסתר, וכך כביכול גם בקב"ה. והחסידות מעניקה
את היכולת לחשוף את רובד ה"סתים" בשלושה אלה: הפנימיות של
יהודי, הפנימיות של התורה, וכביכול הפנימיות של הקב"ה.

חשוב להאיר על כך: יש כיום אנשים המתעניינים בתורת החסידות
ואורחותיה, אבל הם עושים זאת תחת כובע של משקיף אינטלקטואלי
מבלי שהדברים ידברו אל לבם או יחוללו שינוי במידות שלהם,
במחשבה, בדיבור ובמעשה. אבל לא זו התכלית. הרבי התבטא
פעם בהתוועדות, בידיש: "יעדער עניין אין חסידות מוז האבן

אָ פֿאַן". כלומר: כל עניין בחסידות - חייב להוביל אל 'בכּן'. כמו שאנו אומרים בתפילת שחרית ביום השבת, לאחר כל האריכות בפסוקי דזמרה, "ובכּן ישתבח שמך לעד מלכנו". והכוונה היא: השלכות ותוצאות לחייו של יהודי. בחיי המשפחה, בחיי הקהילה, ובחיים הרוחניים והגשמיים בכלל.

הרבי הסביר אז: למה דורשים את ה'בכּן'? הרי לכאורה אני יכול ללמוד גמרא בלי שזה ישפיע על חי האישיים. אני לומד "שור שנגח את הפרה", או "חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן וצרות צרותיהן". אני מבין את המקרה ואת הדעות ואת הסוגיה כולה, וזהו לימוד התורה! מדוע אני צריך גם להפנים את הדברים?

התשובה היא, כי כל עניין החסידות הוא לגלות את המהות האלוקית בתוכי, וכך גם בקרב כל מי שאני בא עמו במגע. אם אני לומד והדברים אינו נוגעים לי אישית, אם זה לא יצר שינוי בתודעה האישית שלי - אות הוא שמהו לא נכון בלימוד שלי. לא הבנתי כדבעי.

אני מכיר אנשים שלומדים חסידות באופן מופשט. גם בישיבה כשהיינו לומדים חסידות, לא כל מגידי השיעורים ידעו לתרגם את הדברים באופן שיהיה רלוונטי לנו בחיי היום יום. וזה היה חיסרון גדול. לא רק משום שבדרך כזו התלמידים לא הושפעו מהלימוד, אלא משום שאז חסר בנקודה. אם למדת בצורה כזו, סימן שלא תפסת את הנקודה.

מה לנו יותר גדול מכך שאדמו"ר הזקן כותב בדף השער של התניא את ייעודו של הספר. והגע עצמך: ספרים רבים בארון הספרים היהודי לא כתוב בהם בדף השער מה התכלית של הספר. קרא את הספר ותבין לבר. ואילו בתניא, ספר היסוד של תורת חסידות חב"ד, רבנו הזקן בחר לכתוב משהו בדף השער: "מיוסד על פסוק כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו, לבאר היטב איך הוא קרוב

מאוד בדרך ארוכה וקצרה בעזר ה' יתברך". כי בזה רצה רבנו הזקן להבהיר שאם למדת פרק תניא ולא תפסת איך הפרק הזה "קרוב אליך" - כלומר הוא רלוונטי אליך, חלק מסיפור החיים שלך - לא הבנת את הספר לאשורו.

יש פתגם נפלא מאדמו"ר מהר"ש: מי ששונה יין יותר מהרגלו, משתכר. מי שמתעשר, משתגע. ומי שלומד חסידות, משתנה ומתעדן. והוא שואל: הרי רואים במוחש שיש מי ששונה ואינו משתכר, ויש מי שמתעשר ואינו מאבד את שפיות דעתו, ויש מי שלומד חסידות והדבר אינו פועל עליו? הוא מותיב לה והוא מפרק לה: זה סימן שהם לא עשו זאת מספיק. אם השונה ישתה עוד ועוד ולא יאמר די, הוא ישתכר; אם העשיר לא יאמר די אלא יוסיף לצבור עוד ועוד הון, הוא ישתגע; ואם יהודי ילמד עוד ועוד חסידות, היא תפעל עליו לטובה סוף סוף!

שמעתי סיפור נפלא מפי בנו של בעל המעשה, החסיד והנגיד הנודע ר' שניאור זלמן גוראריה ז"ל. פעם אחת היה עליו לטוס למקום מסוים. בפועל, כשכבר הגיע לשדה התעופה, הודיעו שהטיסה נדחתה למחרת. כל הנוסעים קיבלו מלון בקרבת מקום לשדה התעופה שבו ישוהו, כפיצוי, עד הטיסה למחרת.

ר' זלמן חשב לעצמו: למה לי לישון סמוך לשדה התעופה. אני יכול לשוב לביתי, בשכונת קראון הייטס שאינה רחוקה, ולהשכים קום למחרת לשיעור הגמרא שאני רגיל למסור בחמש לפנות בוקר, להתפלל בציבור ואז לצאת שוב לשדה התעופה. אבל הייתה לו בעיה. הוא נוהג היה להקפיד ליישם את כל הנכתב בצוואת רבי יהודה החסיד שבה נאמר, בין היתר, כי היוצא מביתו לא ישוב אליו עד בואו חזרה מהמקום אליו נסע.

באותם ימים לא היו טלפונים סלולריים. ר' זלמן ניגש לטלפון ציבורי בשדה התעופה וחייג אל מזכירו האישי של הרבי, הרב חיים

מרדכי אייזיק חודוקוב ז"ל, והציג את שאלתו: כיצד יוכל לשוב אל ביתו בעודו חושש מהפרת צוואת רבי יהודה החסיד? ומאידך, הוא אינו רוצה להישאר במשך הלילה במלון ליד שדה התעופה ולהימנע למחרת בבוקר מטבילה במקווה, תפילה ולימוד התורה בציבור?

הרב חודוקוב השיב לו כי ישתדל לשאול את הרבי. הוא ביקש ממנו את המספר של הטלפון ממנו חייג, וביקש שיהיה במקום בעוד עשר דקות.

לאחר עשר דקות צלצל הטלפון, והרב חודוקוב אכן היה על הקו. שאלתי את הרבי, הוא סיפר, וכה השיב הרבי: "אמור לו לר' זלמן שילמד פרק תניא. וברגע שיהודי לומד פרק תניא הוא נהיה אדם אחר, וממילא אחר כך יוכל לחזור הביתה".

הסיפור לא נגמר. יום למחרת צלצל הרב חודוקוב אל הרב גוראריה ושאל מה עשה בפועל, בהסבירו כי הרבי הוא שמתעניין לדעת מה עשה, שכן ביקש להבהיר כי לא אמר את הדברים כמליצה בעלמא אלא התכוון לכך כפשוטו ממש.

את הסיפור הנפלא הזה סיפר לי בנו של ר' זלמן, המשפיע ר' יצחק מאיר גוראריה ממונטריאול. שאלתי אותו: "מה כוונת הרבי באמירה זו?" והוא השיב: "לעניות דעתי, הרבי התכוון שכשיהודי פותח פרק תניא ולומד ברצינות, אדעתא דנפשיה, בכנות ובתמימות - משהו בלבו, כמוחו ובנשמתו משתנה". נעשה נקב, "פתחו לי פתח כחודו של מחט". הוא כבר לא אותו אדם שהיה לפני שלמד את התניא, וכלשון הרמב"ם הידוע בהלכות תשובה (פ"ד ה"ד), "אני אחר, ואיני אותו האיש שעשה אותם המעשים". ממילא יכול היה אביו ר' זלמן לשוב משדה התעופה לביתו, כי זה לא אותו אדם שיצא מהבית באותו בוקר.